

משרד החינוך

האגף לחינוך דרוזי וצ'רקסי

הפיקוח על הוראת העברית מחוזות חיפה והצפון

אוקטובר, תש"ף

משימת הערכה - עברית במגזר הדרוזי

לכיתות ט' בבתי הספר העל-יסודיים

הוראות לתלמיד/ה

1. משך משימת ההערכה: שעה וחצי.
2. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
3. הוראות מיוחדות:
- יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון.
- שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

פרטים אישיים של התלמיד/ה:

שם התלמיד/ה: _____

כיתה: _____

בית-ספר: _____

ציון: _____

בהצלחה!

פרק ראשון – הבנת הנקרא (46 נקודות)

קרא את הקטע הבא, וענה על השאלות שאחרי:

תופעת השיימינג - (shaming)

בשנים האחרונות אנו רואים עלייה חזקה בתופעת השיימינג באינטרנט. שיימינג (shaming) או ביוש, הוא לחשוף מידע ופרטים אישיים על אדם מסוים כדי לזלזל בו ולבייש אותו. השיימינג קורה אם כותבים מילים פוגעות, מפרסמים תמונות, סרטוני וידאו או "גם וגם".

5 תופעת השיימינג אינה תופעה חברתית חדשה, אבל, כשהיא מועברת לאינטרנט, היא מקבלת צורה קשה יותר, וזה בגלל מאפייני התקשורת החברתית בזמננו. למשל, כל אחד יכול להביע את דעתו בחופשיות מבלי שיצטרך לחשוף את זהותו, וכך הוא לא חייב לקבל אחריות על המעשים שלו. באינטרנט - תוכן פוגעני יכול להישלח בכל זמן ובכל מקום, במהירות ולהרבה אנשים. בהפצת מידע באינטרנט כל הדברים כתובים, בניגוד לשמועות המועברות מפה לאוזן ונשכחות עם הזמן, מידע שמפורסם באינטרנט נשאר כתוב וניתן לחפש אותו ולמצוא אותו תמיד.

15 אדם שעבר שיימינג מרגיש תחושות שליליות ומכאיבות ביותר: הרגשת בדידות והשפלה, פגיעה בכבוד בגלל הזלזול מהסביבה, הרגשת פחד ופגיעה בביטחון האישי. עבור בני נוער הפגיעה כואבת במיוחד, והיא יכולה להשפיע על חיי החברה והדימוי העצמי שלהם כי הם נמצאים בשלב של בניית האישיות שלהם.

מבחינת החוק במדינת ישראל כל אמירה שהפרסום שלה פוגע באדם היא עבירה על החוק, שניתן לדרוש עליה פיצוי כספי.

20 הדרך הטובה להתמודד עם התופעה היא לא להישאר עם זה לבד. שיתוף אדם אחר במה שעובר על הנפגע גורם להתמודדות עם הבעיה להיות קלה יותר. תדברו על המצוקה שאתם מרגישים עם אדם שאתם אוהבים אותו, תשתפו במה שיש בלב שלכם, תשמיעו את הכאב הזה במילים ותבקשו עזרה ותמיכה מאחרים. תוכלו להיעזר בחברים, קרובי משפחה, מורה בבית הספר, רק אל תישארו עם זה לבד!

מקור : אתר עמותת סה"ר – סיוע והקשבה ברשת (מעובד)

ענה על השאלות הבאות:

1. הנושא המרכזי של הטקסט הוא : (4 נקודות)

א. ההבדל בין תופעת השיימינג בין העבר להווה.

ב. העלאת המודעות בנושא תופעת השיימינג.

ג. הקושי בהעברת הודעות שיימינג.

ד. היחס של החוק לתופעת השיימינג.

2. לפי הפסקה הראשונה, תופעת השיימינג היא **בעיקר כדי** : (3 נקודות)

א. להפיץ סרטוני וידאו ותמונות מצחיקות.

ב. לפרסם מידע בצורה רחבה באינטרנט.

ג. לפגוע ולהזיק למישהו.

ד. לחשוף מידע ופרטים אישיים על אדם מסוים.

3. "תופעת השיימינג אינה תופעה חברתית חדשה, **אבל**, כשהיא מועברת לאינטרנט, היא מקבלת צורה קשה יותר, וזה בגלל מאפייני התקשורת החברתית בזמננו." (שורות 5-6).

א. מהמשפט ניתן להבין ש- : (4 נקודות)

(1) האינטרנט הופך את תופעת השיימינג לקשה יותר.

(2) בעבר לא היה שיימינג כי לא היה אינטרנט.

(3) האינטרנט הופך את תופעת השיימינג לקלה יותר.

(4) תופעת השיימינג היא תופעה חברתית חדשה.

ב. ניתן להחליף את מילת הקישור "אבל" ב- : (3 נקודות)

(1) גם (2) לכן (3) בגלל (4) אך

4. "כל אחד יכול להביע את דעתו בחופשיות מבלי שיצטרך "לחשוף את זהותו" (שורות 7-6).

משמעות הביטוי " לחשוף את זהותו " היא : (3 נקודות)

א. להסתיר פרטים על עצמו.

ב. לשמור על עצמו.

ג. לגלות פרטים על עצמו.

ד. לבדוק את עצמו.

5. ציינו שני מאפיינים לאינטרנט, שבגללם תופעת השיימינג הופכת לקשה יותר בזמננו : (4 נקודות)

א. _____

ב. _____

6. " עבור בני נוער הפגיעה כואבת במיוחד,..." (שורה 14)

א. ציינו מדוע הפגיעה בהם כואבת יותר? (3 נקודות)

ב. ציינו שתי השפעות של השיימינג על האדם שעובר אותה? (2 נקודות)

א. _____

ב. _____

7. ציינו נכון / לא נכון ליד כל אחד מהמשפטים הבאים : (5 נקודות)

א. תופעת השיימינג התפתחה כתוצאה מהאינטרנט. _____

ב. התקשורת החברתית בזמננו מחמירה את תופעת השיימינג. _____

- ג. החוק בישראל לא מטפל בתופעת השיימינג. _____
- ד. במקרה של שיימינג עדיף לשתף מישהו מאשר לשמור זאת בסוד. _____
- ה. רק הודעה כתובה נחשבת לשיימינג. _____

8. לפניכם שלושה מקרים. ציינו ליד כל מקרה אם הוא דוגמה לשיימינג או לא,

סמן ✓ במקום הנכון: (6 נקודות)

	מקרה	שיימינג	לא שיימינג
1	תלמיד פירסם תמונות שלו מהטיול השכבתי בפייסבוק.		
2	תלמיד פירסם תמונה מביכה (לא יפה) של תלמיד אחר בקבוצה של הכיתה.		
3	אדם העלה סטטוס עם דברים לא נכונים בדף הפייסבוק של מסעדה מסוימת.		

9. א. השלימו את המשפט **במילים שלכם**: (3 נקודות)

לפי המאמר, הדרך הטובה ביותר להתמודד עם תופעת השיימינג היא:

ב. אם אתם יודעים שחברכם סובל ועובר שיימינג, כיצד הייתם מציעים לו לפעול?

נמקו את תשובתכם! (6 נקודות)

פרק שני – ידע לשוני (34 נקודות)

1. סמנו ✓ במקום הנכון בטבלה את סוג הצירוף, שם תואר או סמיכות :

(6 נקודות)

צירוף שם תואר	צירוף סמיכות		
		1 תופעה חברתית	
		2 עלייה חדה	
		3 רשת אינטרנט	
		4 תחושת בדידות	
		5 הדרך העיקרית	
		6 חיי החברה	

2. לפניכם המשפט : " מבחינת החוק במדינת ישראל כל אמירה שהפרסום שלה פוגע באדם היא עבירה על החוק, שניתן לדרוש עליה פיצוי כספי." (שורות 16-17)

למי או למה הכוונה במילים המודגשות : (3 נקודות)

1. שלה : _____

2. היא : _____

3. עליה : _____

3. כתבו את המספרים במלים : (5 נקודות)

- כל אחד מאתנו חבר לפחות ב- 4 קבוצות וואטסאפ. _____

- ב- 17 בחודש תתקיים הרצאה בנושא "אינטרנט בטוח". _____

- בקבוצת הוואטסאפ של השכבה יש 142 משתתפים _____

מתוכם 97 בנות ו- 45 בנים _____ .

4. הקיפו בעיגול את המילה יוצאת הדופן, מבחינת יחיד או רבים : (נקודה אחת)

א. שמועות ב. הצקות ג. השתייכות ד. תוצאות.

5. הקיפו בעיגול את המילה יוצאת הדופן, מבחינת זכר או נקבה : (נקודה אחת)

א. מקרים ב. מילים ג. חברים ד. דברים.

6. לפניכם שלושה משפטים. כתבו את השורש, הזמן, הבניין והגוף של הפועל המסומן בכל משפט. (11 נקודות)

א. " תִּדְבְּרוּ על המצוקה שאתם מרגישים."

- השורש של הפועל תִּדְבְּרוּ הוא : _____ (נקודה אחת)

- הזמן של הפועל תִּדְבְּרוּ הוא : _____ (נקודה אחת)

- כתבו משפט שיש בו פועל מאותו שורש אַךְ בזמן אחר :

_____ (2 נקודות)

ב. "...לשמועות המועברות מפה לאוזן ונִשְׁכָּחוּת עם הזמן."

- השורש של הפועל נִשְׁכָּחוּת הוא : _____ (נקודה אחת)

- הזמן של הפועל נִשְׁכָּחוּת הוא : _____ (נקודה אחת)

- כתבו משפט שיש בו פועל מאותו שורש אַךְ בזמן אחר :

_____ (2 נקודות)

ג. "...תִּבְקְשׁוּ עזרה."

- השורש של הפועל תִּבְקְשׁוּ הוא : _____ (נקודה אחת)

- כתבו משפט שיש בו פועל מאותו שורש אַךְ בזמן אחר :

_____ (2 נקודות)

7. השלימו את החסר במשפטים שלפניכם. היעזרו במילה המודגשת במשפט הנתון ובמחסן המלים המצורף לכל משפט: (3 נקודות)

א. אסור לשתף תוכן פוגעני ברשתות החברתיות.

_____ חומר פוגעני ברשתות החברתיות הוא אסור !

(המשתף / שיתוף / להשתתף)

ב. אחריות השימוש ברשת החברתית היא של המשתמש.

חובה _____ ברשת החברתית בצורה אחראית.

(משמשת / לשמש / להשתמש)

ג. החשיפה לתכנים פוגעניים משפיעה לרעה על הגולש.

הגולש ש _____ לתכנים פוגעניים נפגע לרעה.

(נחשף / חשף / לחשוף)

8. לפניכם מספר משפטים שחסרה בהן מילה. השלימו את החסר על-ידי מילה מהשורש **ש-פ-ע** (היעזרו במחסן המלים): (4 נקודות)

א. יש לו _____ רבה על האחרים.

ב. כל אחד מאתנו יכול _____ על שינוי המצב הקיים.

ג. אני בכלל לא _____ מדברי האחרים.

ד. הביטחון העצמי הוא גורם _____ על התנהגות האדם.

(מושפע / השפעה / משפיע / להשפיע)

פרק רביעי – הבנת הנשמע (10 נקודות)

יש להאזין לטקסט (הוא יושמע פעמיים), ולענות על השאלות לאחר ההאזנה.

ענו על השאלות הבאות:

1. הנושא של הטקסט הוא, בחר בתשובה הנכונה : (2 נקודות)

א. ממציא פייסבוק.

ב. יתרונות השימוש בפייסבוק.

ג. חסרונות השימוש בפייסבוק.

ד. מידע כללי על פייסבוק.

2. פייסבוק נפתחה לשימוש הציבור הרחב בשנת : (1 נקודות)

א. 2004

ב. 2006

3. ציינו שלושה שימושים לפייסבוק : (3 נקודות)

_____ -
_____ -
_____ -

4. כתבו נכון / לא נכון ליד כל משפט : (4 נקודות)

א. אתר פייסבוק הוא הרשת החברתית הגדולה בעולם.

ב. מאז ומתמיד אתר פייסבוק פתוח לשימוש הציבור.

ג. האתר נקרא פייסבוק כי מפרסמים בו רק תמונות.

ד. לפייסבוק שימושים נוספים חוץ משיחות ומשחקים.

בהצלחה!